

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobce: **I. G.,** zastoupeného Mgr. Zbyňkem Babíkem, advokátem se sídlem Dřevařská 12, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2004, č. j. 55 Az 469/2003 – 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci stěžovatele advokátu Mgr. Zbyňku Babíkovi se přiznává odměna za zastupování ve výši 2150 Kč, která mu bude vyplacena do 60ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-2788/AŘ-2001 ze dne 9. 12. 2002. Tímto správním rozhodnutím bylo napadené rozhodnutí ze dne 1. 6. 2001 č.j. OAM-4708/VL-07-P03-2001 o neudělení azylu ve smyslu § 59 odst. 2 správního řádu potvrzeno a rozklad zamítnut, protože stěžovatel ve správním řízení neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, ust. § 13 zákona o azylu se na něho nevztahuje a správní

orgán v jeho případě nenalezl okolnosti k využití § 14 zákona o azylu, jakož i neshledal překážku vycestování, neboť z informací o zemi původu ani ze stěžovatelovy výpovědi nelze učinit závěr, že by se na něho některá z překážek vycestování uvedených v cit. ustanovení vztahovala. Soud dospěl k závěru, že jedinými důvody žádosti o azyl byla jeho obava ze dvou mužů, kteří ho vydírali a požadovali po něm peníze a snaha o legalizaci pobytu v ČR, kde od r. 1999 až do r. 2001 pobýval a pracoval nelegálně přesto, že obdržel zákaz pobytu v ČR. Soud se ztotožnil s žalovaným, že takové důvody nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nejde ani o důvody pro udělení azylu ve smyslu § 13 a § 14 zákona o azylu a pro případ návratu na Ukrajinu stěžovateli nehrozí žádná sankce. Soud shledal, že správní orgán měl dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti žádosti o azyl a ve správním řízení byly splněny všechny podmínky pro vydání rozhodnutí o neudělení azylu. Vzhledem k těmto skutečnostem krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v rozsahu výroku o zamítnutí žaloby a dovolává se řádného přezkumu jeho případu, zejména, zda mu v domovském státě nehrozí nebezpečí smrti. Na základě jeho tvrzení měl soud také dospět k závěru, že splňuje § 14 zákona o azylu a vyhrožování smrtí je důvodem k překážce vycestování. V doplnění kasační stížnosti prostřednictvím svého zástupce pouze obecně specifikoval důvody k podání kasační stížnosti citací ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. s odkazem na obsah již podané kasační stížnosti. Stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu projednání a zároveň navrhl přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu byla podána dne 21. 5. 2001. Ve správním řízení stěžovatel za důvod své žádosti o azyl označil chování dvou neznámých mužů, kteří po něm požadovali peníze, kterým ale odmítl zaplatit, proto ho fyzicky napadli, zakázali mu nahlásit incident příslušným státním orgánům a poté, co se nedostavil na další schůzku, aby peníze odevzdal, rozhodl se odjet do ČR. V ČR pobýval od března r. 1999 nelegálně a nelegálně pracoval až do r. 2001, kdy byl zadržen cizineckou policií, byl mu udělen zákaz pobytu v ČR, který nerespektoval a po půl roce se rozhodl podat žádost o azyl. Stěžovatel ve správním řízením dále uvedl, že si na chování dvou neznámých mužů nikde nestěžoval, žádné jiné problémy a to ani se státními orgány ve vlasti neměl. Potvrdil, že dalším důvodem žádosti o azyl byla snaha legalizovat si pobyt v ČR a pro případ návratu na Ukrajinu se obává jednání vymahačů, kteří pohrozili jemu i jeho rodičům. Z protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o azyl vyplývá, že stěžovatel byl poučen o svých právech a povinnostech v azylovém řízení, bylo mu umožněno seznámit se s podkladovými zprávami, z nichž bude správní orgán příslušné informace čerpat a vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání, popř. navrhnout jejich doplnění. Této možnosti nevyužil.

Součástí správního spisu jsou zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států o Ukrajině z r. 1999, 2000, 2001, dokument Ministerstva vnitra Velké Británie o situaci na Ukrajině z října r. 2000 a zprávy z databanky ČTK, z nichž vycházel správní orgán při posuzování žádosti o azyl v rozhodnutí ze dne 1. 6. 2001.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížností napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když je přesvědčen o nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem předcházejícím řízení.

Při takto obecně specifikovaném důvodu kasační stížnosti stěžovatele Nejvyšší správní soud také pouze v této obecné rovině zkoumal, zda se tohoto pochybení dopustil správní orgán ve správním řízení a soud v řízení soudním. Nejvyšší správní soud má za to, že k pochybení v posouzení právní otázky v této věci nedošlo. Důvod stěžovatelovy žádosti o azyl spočívající v problémech se soukromými osobami vymáhajícími finanční částky nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatel také v průběhu řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, či se jiným způsobem politicky angažoval a nebylo možno je hodnotit ani jako důvod pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť podle § 2 odst. 6 cit. zákona se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Stěžovatel však o pomoc při řešení svých problémů státní orgány nepožádal, čímž znemožnil tvrzený stav napravit. Správní orgán i soud řádně prověřili existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a správně vyhodnotili, že tvrzené důvody nelze podřadit důvodům uvedeným v § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje.

V kasační stížnosti stěžovatel nově namítal, že v jeho případě jde i o důvody humanitární, na základě kterých by bylo možno udělit azyl podle § 14 zákona o azylu. Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatní až po vydání napadeného rozhodnutí. Proto k výše uvedené námitce uplatněné až v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nepřihlédl.

Nejvyšší správní soud také shledal, že skutkový stav věci zjištěný žalovaným má oporu ve správním spise. Žalovaný provedl řádné dokazovaní, pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů, na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Takto zjištěný skutkový stav rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Z předloženého správního spisu rovněž vyplývá, že stěžovatel byl informován o veškerých podkladech, které žalovaný pro rozhodnutí shromáždil a byla mu dána možnost seznámit se s jejich obsahem a vyjádřit se k nim i způsobu jejich získání, popř. navrhnout jejich doplnění. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu učinil právně skutková zjištění ve věci, zhodnotil důkazy v konečném stanovisku. Také krajský soud dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný a své rozhodnutí řádně odůvodnil. Nejvyšší správní soud tyto závěry sdílí a pouze konstatuje, že ojedinělé negativní chování dvou neznámých osob vůči stěžovateli, jež bylo evidentně vedeno snahou získat finanční prostředky, nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť zákon o azylu neposkytuje ochranu pro takovéto pronásledování. Nejvyšší správní soud proto neshledal v řízení před správním orgánem i před soudem vadu ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

K námitce stěžovatele, že se krajský soud při posuzování jeho žaloby nedostatečně zabýval jeho věcí, Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou připomíná, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle zákona o azylu jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody

v zákoně uvedené. Z žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Beze zbytku uvedené platí i pro řízení před soudem, který je při přezkumu rozhodnutí správního orgánu navíc vázán skutkovým a právním stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.

Vzhledem k ust. § 78b odst. 1 azylového zákona ve znění platném k datu podání kasační stížnosti, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spoj. s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spoj. s § 120 s. ř. s.). Hotové výdaje a odměnu za zastupování soudem ustanovenému zástupci stěžovatele platí stát (§ 35 odst. 8 ve spoj. s § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb. o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a příprava zastoupení, je-li zástupce ustanoven soudem a písemné podání soudu, v celkové výši 2000 Kč a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 75 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 2150 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 8. února 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu